СПРАВКА ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА СТУДЕНТИ ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 79 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2000 Г.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование на ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**06.08.2026 г.** **чрез Портала за обществени консултации**	**Даниел Топалов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. Правна неопределеност на дефиницията по § 1 от Допълнителните разпоредби** Предложената формулировка — „класираният на първо, второ или трето място и/или получил оценка отличен 6,00 на националния кръг" — е логически двусмислена. Съюзът „и/или" допуска тълкуване, при което всяко лице с оценка отличен 6,00 на национален кръг придобива статут на лауреат независимо от класирането, което може многократно и неконтролируемо да разшири кръга на приеманите без конкурсен изпит извън утвърдения по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а" и „б" ЗВО годишен брой. Предлагам разпоредбата да се прецизира, като изрично се посочи дали критериите са алтернативни или кумулативни, например: „класираният на първо, второ или трето място на националния кръг на съответната олимпиада или състезание, както и лицето, на което по регламента на съответната олимпиада или състезание е присъдена оценка отличен 6,00 от националната комисия." При запазване на алтернативност моля в мотивите да се обоснове очакваният количествен ефект върху приема.	**Не се приема.**	Дефиницията по § 1 от Допълнителните разпоредби отразява легалната дефиниция по § 4д, т. 11 от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование. Всяка промяна би означавало противоречие на наредбата със закона. Редакцията на законовата дефиниция отразява разнообразието от регламенти на различните олимпиади и състезания.

				2. Ежегоден публичен списък на признатите олимпиади и състезания Нито действащият, нито предложеният текст посочва кои национални и международни олимпиади, състезания и първенства пораждат права по чл. 4. Това оставя преценката на всяко висше училище и създава риск от нееднакво прилагане — именно проблемът, който проектът декларира, че решава — както и от спорове и корупционни практики. Сравнителноправно: в Република Полша лауреатите на олимпиади от централно ниво ползват облекчен прием въз основа на публично оповестени и предварително известни правила (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), а във Федерална република Германия признаването на ученически състезания (Schülerwettbewerbe) за целите на прием и насърчаване се основава на изрично утвърдени от компетентните органи списъци. **Предлагам в Наредбата да се въведе изрична препратка към олимпиадите и състезанията, включени в ежегодно утвърждаваните от министъра на образованието и науката заповеди/графици за организиране на ученическите олимпиади и състезания, както и задължение списъкът на пораждащите права по чл. 4 прояви да се публикува на интернет страницата на МОН в разумен срок преди началото на всяка кандидатстудентска кампания** (напр. до 31 октомври).	**Не се приема.**	Националните олимпиади и състезания се утвърждават ежегодно със заповеди на министъра на образованието и науката за всяка учебна година. Заповедите се публикуват на интернет страницата на МОН - https://www.mon.bg/dyasno-menyu/olimpiadi-i-sastezaniya/olimpiadi-i-natsionalni-sastezaniya/. На международните олимпиади и състезания се изпраща национален отбор, който също е утвърден със заповед на министъра на образованието и науката. В този смисъл няма неяснота за лауреатите от кои олимпиади и състезания се пораждат правата по чл. 4 от Наредбата.
				3. Стеснителна дефиниция по § 1а Обвързването на статута „лауреат на международна олимпиада или състезание" единствено с медал, получен „като участник в национален отбор", изключва: (а) международни олимпиади и състезания с индивидуален формат, при които национални отбори не се формират; (б) признати европейски състезания, при които се	**Не се приема.**	Министърът на образованието и науката определя със заповед национален отбор за участие в международна олимпиада и

				присъждат награди/призови класирания, а не медали — например Конкурсът на ЕС за млади учени (EUCYS), в който участието е чрез официална национална номинация, а отличията са първа, втора и трета награда. **Предлагам редакция: „Лауреат на международна олимпиада или състезание е лице, получило златен, сребърен или бронзов медал или еквивалентно призово отличие като участник в национален отбор или като официално номиниран национален представител по ред, определен от министъра на образованието и науката."**		състезания. Единствено за участниците в тези отбор биха могли да се породят правата по чл. 4 от Наредбата. Определението в подзаконовия акт не може да разширява легалното определение, установено от законодателя в § 4д, т.12 от ДР на ЗВО.
				4. Дипломи за средно образование, придобити в друга държава В чл. 4, ал. 1 се говори за „притежаващи диплома за средно образование". За да не се допусне непряко неравно третиране на български граждани и граждани на ЕС, завършили средно образование в друга държава членка или в Европейските училища (в противоречие с принципите на чл. 18 и чл. 21 ДФЕС и свободното движение), предлагам изрично да се уточни, че се включват и дипломи, признати по установения национален ред за признаване на завършено в чужбина средно образование, и МОН да разясни в мотивите как се третират съпоставими отличия от национални олимпиади на други държави членки при кандидатстване по този ред.	**Не се приема.**	Съгласно чл. 11, ал. 3, т. 1 от Наредбата, чужденци могат да кандидатстват за обучение и при условията и по реда за приемане на българските граждани във висшите училища на Република България, ако са граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство. Същевременно, с чл. 2, ал. 2 от Наредбата е регламентирано, че български граждани, завършили средно образование в чуждестранни училища, могат да

						кандидатстват и да бъдат приети за студенти във висшите училища на Република България след признаване на средното им образование в съответствие с чл. 165 от Закона за предучилищното и училищното образование. Систематичното тълкуване на горепосочените разпоредби показва, че не е налице неравно третиране, а българските граждани и гражданите на ЕС се ползват с правата по чл. 4, ал. 1 от Наредбата след признаване на придобитото средно образование в чужда държава.
				5. Прозрачност и отчетност на приема по облекчения ред Приемът по чл. 68, ал. 5 ЗВО се осъществява без конкурсен изпит и извън утвърдения ежегоден брой, т.е. представлява изключение от общия състезателен принцип. Изключенията изискват засилена отчетност. Предлагам нова алинея в чл. 4: „Висшите училища публикуват ежегодно на интернет страниците си обобщена информация за броя на приетите по ал. 1 лица по специалности и за основанието за приема (вид олимпиада, състезание или първенство)." Предлагам също висшите училища да оповестяват преди всяка кампания съответствието „предмет на олимпиада/състезание ↔	**Не се приема.**	Отчетността се постига, чрез регламентираното задължение на висшите училища да подават информация към регистъра по чл. 10, ал. 2, т. 3, буква “в” от ЗВО, включително за основанието за прием

				специалност/конкурсен изпит", за да е предвидимо кои постижения освобождават от кой изпит.		на студентите. Ежегодно на интернет страницата на МОН се публикува информация за балообразуването за прием на кандидат-студенти във висшите училища за съответната академична година (https://www.mon.bg/obshto-obrazovanie/darzhavni-zrelostni-izpiti-dzi/baloobrazuvane-za-priem-na-kandidat-studenti/). В табличен вид за всяко висше училище е оповестена информация по специалности относно признаваните оценки на лауреати от национални и международни олимпиади, включително за кои конкурсни изпити кореспондират.
				6. Технически несъответствия в частичната предварителна оценка на въздействието **6.1.** В т. 6.1 от оценката е записано, че актът „ще намали административната тежест при провеждане на процедурата за заемане на академична длъжност „доцент"" — текст без каквато и да е връзка с предмета на акта, очевидно пренесен от друга оценка на въздействието. Съгласно чл. 85, ал. 1 от УПМСНА оценката се	**Приема се.**	Бележката е отразена. Същата е техническа и не води до концептуално изменение в съгласуваната от дирекция „Координация и модернизация на

				публикува именно за целите на обществената консултация и подобни дефекти уронват доверието в консултативния процес.		администрацията“ в администрацията на Министерския съвет частична предварителна оценка на въздействие.
				6.2. В т. 6.4 е отбелязано „Актът не засяга МСП", а непосредствено под това е описано въздействие върху МСП — вътрешно противоречие.	**Приема се.**	Бележката е отразена. Същата е техническа и не води до концептуално изменение в съгласуваната от дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет частична предварителна оценка на въздействие.
2.	**03.09.2026 г.** **По електронна поща**	**Представителството на Върховния комисар на ООН за бежанците („ВКБООН“) в България**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Понастоящем, чл. 11, ал. 3, т. 3 от наредбата предвижда, че чужденци могат да кандидатстват за обучение и при условията и по реда за приемане на българските граждани във висшите училища на Република България, ако имат предоставен статут на бежанец. Съгласно чл. 1а, ал. 2 на Закона за убежището и бежанците, България предоставя международна закрила, която включва статут на бежанец и хуманитарен статут. Към настоящия момент, наредбата на предвижда изрична разпоредба относно възможността за кандидатстват за обучение и при условията и по реда за приемане на българските граждани на лица с предоставен хуманитарен статут. Същевременно, съгласно чл. 32, ал. 3 от ЗУБ, лицата с предоставен хуманитарен статут имат има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България. Както е предвидено в чл. 11, ал. 3, т. 2 от Наредбата, лицата имащи статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България също могат да кандидатстват за обучение и при условията и по реда за	**Не се приема.**	Постъпилото предложение не е част от предмета на проекта за изменение и допълнение на Наредбата. Разглеждането му изисква разширен дебат със заинтересованите страни и компетентните институции, включително Министерството на външните работи и

				приемане на българските граждани. Липсата на изрична разпоредба в Наредбата регулираща възможността и лицата с предоставен хуманитарен статут да кандидатстват по този ред, води до административни трудности и създава пречки пред достъпа до висше образование за лицата с предоставен хуманитарен статут, които следва да обосноват това свое право във всеки отделен случай. Въвеждането на изрична разпоредба в наредбата, уреждаща тази възможност, ще допринесе за преодоляването на идентифицираните пречки и необходимата предвидимост и сигурност в приложението, както за всички лица с предоставена международна закрила, така и за висшите училища. **ВКБООН препоръчва чл. 11, ал. 3, т. 3 от Наредбата да се измени, както следва:** **3. имат предоставена международна закрила в Република България**		Министерството на вътрешните работи.